

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Tončka, križ pa sveče deni na mizo!« ječi in prosi Pepa, ki ji je le duša očetova na skrbi.

Pri fari je zazvonilo, dvakrat z velikim in nato zacingljalo čez vas.

»Pepa, pomagaj! Že grejo z Bogom.« hiti Lenčka.

»Saj je dobro tako. Bog ne gleda na zunaj.« ve Pepa iz pridige.

Oče je pri zavesti. Še govori lahko. Le glavo si je pobil, ko je padel.

Tončka skoči do Mihe, ki se je ustavil na pragu.

»Miško, pa kako se je zgodilo?«

Miha jo pogleda srepa, kakor da bi mu vprašanje ne bilo po volji.

»Kako? Pili so preveč, pa so se spodtaknili na tisti skaženi poti. To vino —!«

Tončka podvomi:

»Pa le ne verjamem. Oh, kolikrat so že oče hodili po tistih stopnicah. Snoči pa je bila celo mesečina. Svetloba, da bi jo lahko otipal... Zre mu v oči resno sprašujoče, kakor da bi sama kaj vedela.

»Eh, kaj bo drugega! Drugekrati se ni, tokrat pa se je namerilo. Nesreča ne počiva nikdar.«

Z Bogom je prišel dekan...

Paule kleči v lopi poleg Lenčke, ki lihti venomer. Pogleduje jo pogosto. Njena žalost riše poteze tudi na njegov obraz. V očeh pa se mu sveti, kakor da bi ji nekaj rad povedal. Pepa molči počasi, poglobljeno in vzdihuje, kakor v slabosti:

»Ki je za nas križan bil!«

Miha godrnjavo odgovarja, tudi Lojze ni zbrah, ki drugače tako verno moli, da le malo za Pepo zaostaja.

Potem, ko je prejel sv. popotnico, se je bolnik še precej razumljivo razgovarjal z župnikom.

»Miha bo za menoj...«

Dekan je pokimal in skušal obrniti misli njegove od posvetnosti v dušo in njeno življenje.

Ko je duhoven odšel, pa je bilo pri Gršaku kmalu podobno kot vsak dan.

Miha je stopil na prag in pogledal za vremenom.

»Lepo je. Otavič bomo lahko posušili. Mara, Lojz, gremo!«

Mara je pograbila grablje, Lojz trhle vile in sta se napotila pod reber. Dolder je bil še oče pri moči, je zapovedoval on, zdaj bo pa Miha. Nič se ne bo izpomenilo. Miha še ni bil zadovoljen. Pomignil je sosedovi Tončki.

»Pepi reci, naj gre, da bomo otavič obrnili. Kaj le toliko moli!«

Lenčka je slišala njegov hrapav glas in se potožila:

»Oče so tako slabi. Zakaj ne bi bili danes vsi doma?! Če umrejo —«

»Dosti je, da si ti brez dela. Poklič me, če bo sila! Pepa naj gre brž. Na Rožco se je megla razpela, lahko, da bo dež. Dela pa toliko!«

Lenčka je zasopla težko in si mislila:

»Tako je pri nas. Delo, delo... Nečesa manjka.«

Pepa si je zavezala rdečo, križasto ruto pod vratom, kakor stara ženica in stopala počasi za Miho. Zibala se je visoka in tenka, kot da bi jo mučil glad.

Lenčka in Pavle sta se srečala na pragu. On bi ji bil tako rad nekaj tolažilnega povedal, pa ni mogel. Sploh ga je bilo sram, kadar je stal pred njo. Ona pa je čutila vedno, kadar sta se dobila, da ima besedo za njo, lepo, pa plaho. Smilil se ji je ta nefantovski fant, sosedov Pavle.

Lenčka!« je dahnil v šepetu. Ona je mislila, da ji bo nekaj razodel. Iz njega pa je planilo odkrito,

2 preprosto: »Ne bodi žalostna!« Pa še te besede ga je bilo sram.

Bežal je skoro proti Javorju.

Janez se je prebudil na kozolcu nad podsredškim gradom. Tu je navadno spal, kadar se je kesno vrnil. Solnce je že bilo visoko. Kakor da bi kje gorelo onstran pustega vrha, se je zdelo njemu. Spodaj pod kozolcem je bevska Rolf. Glas psa se mu je zabodel v dušo in jo predramil: zavedel se je vsega, kar se je v noči dogodilo. Zastudil se je samemu sebi. Vlegel je nazaj, kakor da bi ga bilo sram stopiti na prosto, pod sonce in jasno nebo. Celu uro se je mučil, se obsojal in opravičeval, pa ni mogel priti do jasne misli. Na perutih vetra so mu priplavali na uho dekliški glasovi. Beračice so pele v vinogradu pod Veternikom. Na njegovem obličju je prijetna melodija zarisala nekaj lepih potez. Skočil je potem po koncu in se udaril po čelu:

»Norc sem. Saj ga morda niti nisem jaz, morda se je sam.«

Pomislil je še malo in se čez čas našel v toplih mislih na Lenčko.

»Narediti se moram neobčutljivega. Nalaač grem ravno danes na Gore...«

Zmislil se je na Rolfa in se prestrašil:

»Če me je izdal?« Pa se je pomiril, ko je pogledal v njegove oči. »Ah, te oči! Saj Rolf nima govora...« Vzel ga je s seboj.

Na poti je srečal dekleta, ki so se vračale z dere. O Lenčki so govorile. Na Preski so sejmarji imeli v mislih gorskega mežnarja. Janeza so boleli ti pogovori. Na Javorju se je hotel izogniti Preskarjevi hiši, pa je že bilo prepozno. Pavle mu je šel ravno nasproti, grenkega izraza na obličju in s čudnim sijem v očeh. Ko ga je Rolf zagledal, se je razlajal najprej, potem se je pa spustil čez Gršakovo reber v Dobravo, ki je dremala v opoldnevu. Mežnarjevi so se gnali na kosišču in obračali. Lojze se je celo zmotil in rahlo zažvižgal.

»Da te ni sram! Oče za smrt, ti pa...« ga je oštevala Pepa. Vsi so bili vsakdanji in dolgočasni. Ko se je Rolf pripodil mimo njih, so za hip obstali.

»Za kom pa beži?« se je pozanimala Mara.

»Nič, kar tako. Pes ima čas, mi ga pa nimamo!« se je obregnil Miha in zopet so dirjali v vrsti naprej.

»Ti!« Janez se ga je lotil, da sam ni vedel, zakaj.

»Kaj hočeš?«

»Kje je bil moj pes sinoči? Ko sem od tebe šel, sem ga pogrešil.«

Pavle je nasršil obrvi in bruhal iz sebe:

»Tam, kjer si bil ti!« in se je zgubil na stezi v dobrovo. Šel je svojo pot.

Janez je zadelo.

»Ta Rolf in Pavle! Ko bi teh dveh ne bilo!« Že je omahoval, ali ne bi bilo bolje, da bi ostal v hosti. Pa se je čez čas zopet opogumil:

»Bogve, kaj je Pavle mislil. Saj nič ne ve...« — Pospešil je korak proti Goram.

»Lenčka, vina mi daj!« je zaklical, ko je stopil na prag.

»Kako, da je prišel? Ob pondeljkih ga navadno ni bilo,« ji je vpadlo in jo zmedlo.

»Janez, tiho bodi, da te oče ne slišijo. Boléni so na smrt. Boljše je, da kar greš...«

Lovec se je zasmel hihitajoče.

»Poznam to bolezen, ki jo človek dobi za pondeljek.«

Lenčka mu je na kratko razložila nesrečo. Nevednost je dobro kazal. Nad njo se je čutil močnega, parkrat pa ga je le njen globok pogled zabodel.

»Kakor da bi slutila...«

»Nesreča!« je še rekel njej in se poslovil. Kesal se je, da je šel na to pot.

(Dalje sledi.)

Običaj glede jetnikov v Abesiniji.

Ze iz dobe cesarja Menelika velja običaj, da obdrži vsak abesinski poglavar ali rta ujetnike zase. Po bitki pri Adui l. 1896, ko so bili Italijani čisto poraženi, so pripeljali italijanske ujetnike v Addis Abebo, kjer so jih uporabljali pri gradnji cest. Mnogo iz med njih je pozneje prostovoljno ostalo v Abesiniji.

Mala deževna doba.

Iz Addis Abebe poročajo, da je tamkaj 7 dni neprestano deževalo po abesinskem visokem gorovju, kar se ni zgodilo ob tem času že od leta 1907. Ceste, ki so jih gradili Italijani s tolikimi žrtvami in stroški, so se spremenile v hudournike in bodo tudi pozneje brez temeljite poprave neuporabne za promet. Tako zvana mala deževna doba nastopa v Abesiniji navadno šele marca, a letos se je pojavila toliko prej. Deževje je povzročilo na severu splošno poplavo, katere so veselili Abesinci, pač pa lahko pomeni za Italijane poraz.

OGLASILA

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspehi!

PIŠITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno barvni, »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli fianel in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z paketa«, vsebuje 2,80 m sukna za eno dolgo zimsko sukno, oziroma za žensko plašč, lepe temne barve, ali pa 1,80 m za kratko zimsko sukno in 1,20 m posebno močnega struksa ali sukna za ene hlače. Tuš ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštnine prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj!

„KOSMOS“ razpošiljalnico ostankov maribor. tekst. tovarn MARIBOR, Dvořakova cesta 1. 1007